

elu

Õpetaja töönädal: 56 tundi ja 30 minutit

TÖÖ JA PALK: "Õpetajate palk võiks olla vastavuses reaalse töötundidega," leiab Evelin.

Tallinna Inglise Kolledži õpetaja **Evelin Luik** (29) pidas Ekspressi palvel nädal aega päevikut.

Evelin töötab kolledžis esimest aastat, enne seda õpetas ta Järveotsa gümnaasiumis. Evelin on eesti keele ja kirjanduse õpetaja ning 5.b klassijuhataja. Ühtlasi koolitab ta programmis Noored Kooli osalevaid noori õpetajaid. Ta on õpetaja, kes teeb oma tööd missiooni-tundega. Milline on selle väikese eelarvega missiooni päevakava?

Maris Sander

Esmaspäev

ESMASPÄEV

Algus

Õppeaine

Olen teisel korrusel korrapidaja. Igal vahetunnil jalutan koridoris ja jälgin, et õpilased aknalaua ei istuks ega põrandal istudes tervet koridori oma laiutamisega kinni ei paneks.

Päev möödub rahulikult, teen paar noomitust aknalaua istujatele.

Korrapidamine on kindlasti vajalik ja iga õpetaja ise määrab, kus ja millal ta korda peab. Aga kui muidu jõuab vahetunnis e-päevikut täita või meile saata, siis nüüd lükkub see päeva lõppu.

8.15 KIRJANDUS, 7.B

Õpilased pidid kodus valmistama ette kuni 5minutilise kõne teemal "Kas on kerge olla noor?", "Eesti keel või inglise keel?" või "Kas lugeda raamatuid või vaadata filme?".

On väga sisukaid, heade näidete ja

argumentatsiooniga kõnesid, aga on ka ülejala valmis visatuid. Esinemis- oskus iseenesest on üllatavalt hea.

9.10 KIRJANDUS, 7.A

Rahvaluule kontrolltöö.

10.05 KIRJANDUS, 7.A

Kuulame kõnesid. Probleeme on kuulamisega - iga kõne pole põnev. Lahendan olukorra nii, et kõik hindavad kõnesid viie palli süsteemis, arvestades huvitavust, esitamisoskust, ajast kinni pidamist ja soravust.

11.30 EESTI KEEL, 6.A

N-õ klassikaline õpiku ja töövihiku tund, kordame sõnaliike.

12.15 EESTI KEEL, 5.B

Eelmisel nädalal kirjutasid viiendikud kontrolltöö häälikutest. Jagan tööd kätte ning vaatame üle, kuidas läks.

Kuna kell üks on kavas klassi pildistamine, jääb tund 15 minutit lühe-

maks. Pildistamine tekitab palju elevust, tüdrukud mõtlevad pigem soengule ja huuleläikele kui häälikühenditele. Pildistamas läheb pikalt, sest lisaks klassipildile tellitakse portree- ja passipilte ning loomulikult "sõbrakaid", kus sättimine ja see, kes kelle kõrval seisab, on äärmiselt oluline.

13.20 KONSULTATSIION

Kohal kolm õpilast, kes teevad järel lugemiskontrolli. Parandan tööd jooksvalt. Täidan e-päeviku. Mulle meeldib, et konsultatsiooni tuleb vähe õpilasi, kuna üldiselt tundidest ei puuduta ja halbu hindeid saadakse ka vähe. Konsultatsioonitunnid ei ole muide tasustatud.

14.15 KONSULTATSIION

Kohal üks õpilane, kes teeb järelle hommikuse rahvaluule tööd.

Parandan ära 26 seitsmenda klassi rahvaluule kontrolltööd.

FOTO TIIT BLAAT

Mis on õpetaja suurimad mured?

■ "Olen õpetaja täiesti teadlikult ja teen oma tööd, sest see meeldib mulle. Iga päev on erinev, pole rutiini ja ma näen reaalselt iga õpilase juures oma töö tulemusi. Seega on need mured mulle kogu aeg teada olnud, aga ma ei pea virisemist lahenduseks, sest see on minu valik."

"Ideaalne oleks kõik siis, kui ...

- Õpetaja saaks tegeleda tunnis õpetamisega, mitte lahendada kodusest mittekasvatamisest tingitud probleeme.
- Õppekomplektid jõuaks õigeaks ajaks valmis.
- Õpetajate palk oleks vastavuses nende reaalse töötundidega. Kui võõrkeeleõpetajad saavad õpetada rühmas ja nende palk on sama suur kui emakeeleõpetajatel, tundub see siiski veidi ebavõrdne. Koolides võiks palka makstes lähtuda rohkem konkreetse õpetaja panusest, võttes arvesse näiteks õpilaste ja lapsevanemate tagasisideküsimustikkude tulemusi.
- Muredest hoolimata arvan, et jään õpetajaks vähemalt seni, kuni mu järgmine 9. klass lõpetab. Siis istun jälle maha ja vaen, kas jätkata haridusmaastikul või valida muu tee."

Kuidas on töötada eri koolides?

- "Koolid erinevad juhtimiselt üpris palju. Paljudes koolides on suhtumine, et siis on kool juhitud, kui on keegi klassi ees, kes tundi annab, aga keegi juhtkonnast ei tunne reaalselt huvi, kas seal tunnis ka õpitakse ja kas vanemad ja õpilased on õpetajaga rahul.
- Peaks muutuma suhtumine, et kool on sotsiaaltootekande asutus, et hoiame kõiki tööl, "sest kuhu neil siis ikka minna on".
- Kooli juht peaks tahtma oma töötajate hulka ainult parimaid, mitte leppima sellega, mis on.
- Kui maapiirkondades pole direktoril asjalikke õpetajaid kuskilt võtta, kuigi pakutakse näiteks korterit, suuremat palka, siis see on Eesti regionaalpoliitika süü.
- Õpilastele mõjub juhtkonna saamatus. Kui nad näevad, et juhtkond on lihtsalt mugava äraolemise peal väljas ega huvitu sellest, mis tegelikult õpilastega tundides toimub, hakkavad noored seda kohe ära kasutama ja nende suhtumine on samuti lodev ja vegeteeriv.
- Kui tahame kasvatada ärksameelset noort põlvkonda, peab kooli juhtkond leidma ka ärksad ja motiveeritud õpetajad. Sellest hakkab kõik pihta."

TEISIPÄEV Õppeaine

Võin ärgata 8.10, sest esimest tundi pole. Mulle meeldib hommikuti kauem magada ja seepärast on teisipäevad toredad.

9.10 KIRJANDUS, 5.B

Õpime kirjanduse liike. Viieendikke on mõnus õpetada, sest nad kuulavad ilusasti ning tundub, et isegi n-ö täiskasvanulikuks tunnid, kus õpetaja seletab uut osa ja nemad märgivad tähtsamad mõisted vihikusse, meeldivad neile, sest siis saavad nad end "suurena" tunda. Kahjuks läheb see 7. klassiks üle.

10.05 KIRJANDUS, 5.B

Kirjutame akrostihhoni ehk luuletuse, mille esitähedest ülevalt alla moodustub sõna, käesoleval juhul õpilase nimi, ja luuletus peaks iseloomustama teda ennast.

11.30 KIRJANDUS, 6.A

Erinevate tekstide eesmärgid.

12.15 KIRJANDUS, 6.A

6. klassi kirjanduse õpik on piisavalt huvitava tekstivalikuga, aga otsin õpilastele vihikusse kleepimiseks kaks luuletust, mille juurde kirjutame kõik leitud kujundid.

Üldiselt õpilased hindavad lisamaterjale ja kuna klassis on projektor, saan neid ekraanil näidata. Kool paljundab kontrolltööd ja lugemiskontrolle, aga lisamaterjalide jaoks on mul vaid 150 koopiat veerandis, mida on väga vähe. Panen lisaharjutusi ja materjale üles ka virtuaalsesse õpikeskkonda Tera.

13.20 KIRJANDUS, 7.A

Jätkame kõnedega. Natuke hakkab mul endal juba igav, sest säravaid mõtteid pole, kiputakse üksteist kordama.

14.15 EESTI KEEL, G1

Kontrolltöö. TIKis pole traditsioonilisi 10.-12. klassi, vaid lennud. Kõige madalam lend ehk 10. klass on G1, 11. klass on G2 ja 12. klass G3.

15.10 EESTI KEEL, G1

10. klass läks üle uuele õppekavale, aga õppekomplektid pole valmis, seega õpetan vana õpiku järgi. Töövihikut pole ja kui tahan, et õpilastel oleks mitmekesine harjutusmaterjal, pean kõik ise koostama. Kuna paljundamisvõimalused on kesised, kasutan ära ema töökohta, kus prindin välja vajalikud töölehed.

Tööaeg 10 tundi.

Päeva lõpus saan teada naljaka seiga kuuendike tunnist. Nimelt õpetan klassis, mis on tehtud vahekardinaga väiksemaks ja aeg-ajalt kostab läbi, mida teisel pool räägitakse. Meil olid teemaks sünonüümid ja nende tähendusvarjundid ning üks õpilane küsis, "miks loll on neutraalse tähendusega sõna? Tegelikult see ju halvustab".

Seletasin: "Muidugi. Kui sa ütled oma sõbrale, et ta on loll, tunneb ta end väga halvasti. Aga kui räägime tähendusvarjundist, siis "loll" iseenesest on neutraalne viis öelda, et keegi pole selles küsimuses väga tark. Hulle on, kui öeldakse "jobu", "debiilik" vms. Aga ilusam ja pehmendavam on öelda "tobu" või "totu". Kardina taga klassis oli parasjagu prantsuse keele kontrolltöö ja nemad kuulsid mind ütlemas näidet: "Sa oled loll". Nad arvasid, et ütlesin seda õpilasele, ning olid kontrolltöö ajal pikalt arutanud, kas õpetaja võib ikka õpilasele "loll" öelda.

16.00 KONSULTATSIOON

Kümnendikest ei jää sel nädalal keegi konsultatsiooni ning vestlen 30 minutit oma endiste õpilastega. Nad on TIKis hästi kohanevad ning saavad kõigega hakkama, ainult reaalsed on kohati rasked.

16.30 KOJUMINEK

Teisipäev on väga pikk ja väsitav päev toltundide tõttu. Tavaliselt ei jõua ma sööma enne kui kodus.

18.00-20.30 TÖÖ KODUS

Parandan 26 kümnenda klassi kontrolltööd sõnaliikidest ja tüvevaheldusest.

Loen 5. klassi kohustuslikku raamatut "Augud", autor Louis Sacher. Raamat räägib Stanlyst, kes saadetakse valesüüdistuse tõttu Rohelise Järve laagrisse, mis on töökasvatustlik laager pahadele lastele. Poisid peavad päevast päeva kaevama auke, aga Stanly taipab, et töökasvatuse taga on miskit muud - laagriülem otsib midagi. Kui ma õppeaasta alguses uurisin kuuendikest ja seitsmendi- kelt, milline on nende lemmikraamat, vastasid paljud "Augud". TIKis õpilased loevad - on lausa reegel, et igal õpilasel on vahetun- nis laual raamat. Keegi pole veel palunud va- bandust, et ta pole raamatut lugeda jõudnud.

LÖUNASÖÖK

Üldiselt on TIKis söögid väga head ning teenindus samuti. Ka pole ma siiani kuulnud, et mõni õpilane söögi üle kurdaks, aga eelmises koolis oli see pidev teema. Hinnad on õpetajale väga madalad ja alati saab juurde värsket salatit.

KOHTUMINE KOLLEEGIGA: PROJEKTIPÄEV

TIKis on sügis- ja kevadvaheaja eel- sed kaks päeva traditsiooniliselt projektipäevad, kus tegeletakse huvitava ja arendavate ettevõtmistega, seekordne teema on vilistlased.

Kuna mul on juhatada 5. klass, planeerime neile nukufilmi valmistamise. Esimesel päeval koostavad nad stsenaariumi "Mina 15 aasta pärast TIKi vilistlasena" ja reedel läheme Nukufilmi Lastestuudiosse, kus valmivad reaalsed filmid.

16.00 GÜMNAASIUMIÕPETAJATE ÜMARLAUD

Arutatakse gümnaasistide edasijõudmist. TIKis toimuvad ümarlauad iga perioodi keskel, et kaardistada n-ö ohud: keegi ei jõua edasi, puudub palju vms. Minu õpetatavates klassides suuri probleeme õpilastega pole. Meeldis, et vestlus oli väga konstruktiivne, ei läinud isiklikuks ega targutav-nämmutavaks.

16.30 VALMISTAN ETTE REEDEST NOORED KOOLI LOENGUT

Noored Kooli on programm, mis valmistab ette neid õpetajaid, kes pole pedagoogilist haridust omandanud, aga ometi tunnevad, et neil oleks noortele miskit anda.

Programmi pääsemiseks on vaja läbida karm konkurss ja minu õpetada on seal eesti keele ja kirjanduse eriala valinud õpetajahakatised.

Teen seda kõrvaltööd väga hea meelega, kuna õpetajaamet on mis- siooniga töö ning pean vajalikuks ka seda, et koolid saaksid juurde uusi ja särasilmseid õpetajaid.

Mina olen õpetajatööd teinud kuus aastat. Sel aastal on raske, olen TIKis esimest aastat ja tundide ettevalmistamise ja tööde parandamise koormus on suur. Aga saan hakkama.

17.00 KOJUMINEK

Sõidan autoga koju Mustamäele ja tavaliselt mõtlen, mida õhtul teha, ning kuulan niisama muusikat, et päev selja taha jätta. Täna oli küll pikk päev, aga tunnid õnnestusid - sain rahvaluule tööd parandatud ja leidsin vajalikud materjalid loengu jaoks üles. Võib rahule jääda.

18.30-21.00 ÕHTUNE TÖÖ KODUS

Pärast koduseid toimetusi, isiklike meilide lugemist ja enda päeva-

uudistega kurssi viimist söön õhtust ja teen Noored Kooli loengu etteval- mistamise juurde puuviljadest ja šo- kolaadist näksimist.

Üldiselt üritan oma tegemised sättida nii, et õhtul ei peaks tööas- jadega tegelema, aga lisaülesanded, nagu näiteks see loeng või tööde pa- randamine ja raamatute lugemine, jäävad ikka koju, sest seal saab diiva- nil vedeledes töid parandada ja kõr- vale midagi head süüa teha, koolis aga pead laua taga tegutsema.

Kodused on harjunud, et on õh- tuid, kus mul on kiire. Samas saab õhtuks ikka muid plaane ka teha, lihtsalt ma pean ette teadma, mil- lal külla, teatrisse, sportima või mu- jale minna.

Tööaeg 11 tundi, 15 minutit.

Hinne